

ผลของเมล็ดมะไฟจีนผงต่อปริมาณการกินได้ การย่อยได้ และสมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่กระທง

Effects of Wampee (*Clausena lansium* (Lour.)) Seed Powder on Intake, Digestibility and Growth Performance of Broiler Chickens

วุฒิกอร์ สระแก้ว^{1*}, รัชณี บั้วระพา¹, ประสิทธิ์ชัย วงศ์สีสม¹, สุธาทิพย์ ไชยวงศ์¹ และ ฉลอง วชิราภากร²

Wuttikorn Srakaew¹, Ratchanee Boarapa¹, Prasittichai Wongsrisom¹,
Sutathip Chaiwong¹ and Chalong Wachirapakorn²

บทคัดย่อ: การทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของเมล็ดมะไฟจีนผงต่อปริมาณการกินได้ การย่อยได้ และสมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่กระທง โดยใช้ไก่เนื้อสายพันธุ์ Cobb 500 จำนวน 300 ตัว แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 3 ซ้ำ ตามแผนงานทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ โดยสุ่มให้ไก่เนื้อแต่ละกลุ่มได้รับอาหารทดลองที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารที่ระดับ 0 (สูตรควบคุม) 1, 2, 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ผลการทดลองพบว่า การเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวและ อัตราการเจริญเติบโตต่อวันมีค่าสูงขึ้นในไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผง 1 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร แต่มีค่าลดลงเมื่อใช้ที่ระดับ 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร ($P < 0.05$) ส่วนปริมาณการกินได้ในหน่วยวัตถุแห้งมีค่าลดลงในไก่เนื้อที่ได้รับอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีน 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร ($P < 0.05$) นอกจากนั้นยังพบว่า อัตราการแลกเนื้อมีค่าลดลงในไก่เนื้อได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ 1 เปอร์เซ็นต์ แต่มีค่าสูงขึ้นในระดับการใช้ที่ 6 เปอร์เซ็นต์ ส่วนต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวมีค่าลดลงเมื่อไก่เนื้อได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ 1, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ ($P < 0.05$) เมื่อเทียบกับสูตรควบคุม อย่างไรก็ตาม สัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุแห้ง โปรตีน ไขมัน แร่และเยื่อใยมีค่าไม่แตกต่างกัน ($P > 0.05$)

คำสำคัญ: เมล็ดมะไฟจีนผง, ไก่กระທง, ปริมาณการกินได้, การย่อยได้, สมรรถภาพการเจริญเติบโต

ABSTRACT: This study was conducted to determine the effects of using wampee (*Clausena lansium* (Lour.)) seed powder (WSP) on intake nutrient digestibility, and growth performance of broiler chickens. Three hundred heads of one day old of Cobb 500 chickens were used in a completely randomized design with 5 treatments and 3 replicates for 35 days of experimental time. The chickens were allotted to received one of five dietary treatments that varied by the level of WSP = 0 (control diet) 1, 2, 4 and 6 % of formulated feed. The results showed that body weight gain and ADG were increased in chicken fed with diet using 1 % of WSP but were decreased at 4 and 6 % of WSP. Dry matter intake was decreased in the chickens fed diet with 4 and 6 % of WSP. FCR was low when the chicken fed diet using 1 % of WSP but it had higher when using 6 % of WSP. Feed cost per gain were low when the chickens fed diet using 1, 2 and 4 % of WSP ($P < 0.05$) compare with control diet. However, the digestibility coefficient of DM, CP, EE, CF and Ash were not significantly different among the treatment ($P > 0.05$)

Keywords: Wampee seed powder, Broiler chicken, Intake, Digestibility, Growth performance

¹ สาขาวิชาสัตวศาสตร์และประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัฒนา จ.น่าน 55000

Department of Animal Science and Fisheries, Faculty of Science and Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Lanna (Nan Campus), Nan, Thailand, 55000

² ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น

Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, Khon Kaen University, Khon Kaen, 40002

* Corresponding Author: tiger_fater@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ปีกมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคของมนุษย์ และตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นผู้ประกอบการมักจะหาวิธีการต่างๆ ที่จะเพิ่มปริมาณผลผลิตให้ทันและเพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในด้านจำนวนและปริมาณผลผลิต การใช้กลุ่มของพืชสมุนไพรเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ถูกศึกษาทดลองเพื่อใช้เป็นสารเสริมเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโต ซึ่งในการทดลองใช้สมุนไพรหลายชนิดได้ผลดี เช่น กระเทียม ขมิ้น ไพล เป็นต้น (เขาวมาลย์, 2547) แต่อย่างไรก็ตาม สมุนไพรส่วนใหญ่กลับไม่ได้รับความนิยมแพร่หลายในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เนื่องจากเป็นสมุนไพรที่ใช้ทั้งในอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร ยา หรือสารเสริมสำหรับมนุษย์จึงทำให้สมุนไพรกลุ่มนี้มีราคาค่อนข้างแพง ดังนั้นการหาสมุนไพรทางเลือกที่ไม่ใช่สมุนไพรในกลุ่มที่เป็นอาหารของมนุษย์ และหรือเป็นสมุนไพรที่มีปริมาณมากและมีราคาถูกเพื่อใช้เป็นสมุนไพรในอาหารสัตว์เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาความเป็นไปได้ในการผลิตสมุนไพรเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ได้

เมล็ดมะไฟจีนเป็นผลพลอยได้จากโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสมุนไพรมะไฟจีนในท้องที่จังหวัดน่าน จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าเมล็ดมะไฟจีนมีปริมาณโปรตีนเป็นองค์ประกอบ 8-10 เปอร์เซ็นต์ (ภูเบศร์และคณะ 2557) มีสารประกอบกลุ่มน้ำมันหอมระเหยเช่นเดียวกับสารที่อยู่ในส้ม มะนาว มะกูด สะระแหน่ ขมิ้นและไพล เช่นกลุ่มของสารลิโมนีน (Limonene) และ ฟิแลนดรีน (Phellandrene) ซึ่งเป็นสารที่มีฤทธิ์ในการแก้หวัดและการติดเชื้ออักเสบ (Pratheung, 2006) นอกจากนี้การให้สมุนไพรโกสึเคียงในกลุ่มดังกล่าวยังพบว่ามีผลเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโตในไก่เนื้อได้ และจากการศึกษาการใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารไก่กระທพบว่าการใช้ที่ระดับไม่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารไม่มีผลต่อปริมาณการกินได้และสามารถลดต้นทุนค่าอาหารต่อ

การเจริญเติบโตแต่ที่ระดับการใช้สูงกว่านั้นจะส่งผลให้ปริมาณการกินได้ลดลง (ภูเบศร์และคณะ, 2557) และเมื่อทดลองใช้เป็นสารเสริมในอาหารลูกสุกรหย่านมพบว่า การเสริมเมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 2-4 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารส่งผลให้ปริมาณลูกสุกรมีแนวโน้มการเติบโตดีขึ้นและยังมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนจุลินทรีย์แลคติกในลำไส้ส่วนท้าย (วุฒิกิจ, 2557) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเมล็ดมะไฟจีนผงน่าจะสามารถนำมาใช้ในสูตรอาหารเพื่อเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่กระທได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาผลของการใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารต่อปริมาณการกินได้ การย่อยได้ และสมรรถนะการเจริญเติบโตในไก่กระທ

วิธีการศึกษา

งานทดลองครั้งนี้ใช้ลูกไก่เนื้อเพศผู้สายพันธุ์ Cobb 500 อายุ 1 วัน จำนวน 300 ตัว แบ่งงานทดลองออกเป็น 5 ทรีทเมนต์ๆ ละ 3 ซ้ำ รวมทั้งหมด 15 หน่วยทดลองๆ ละ 20 ตัว ตามแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomize Design: CRD) ใช้ระยะเวลาทดลองทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ โดยแต่ละหน่วยทดลองจะถูกสุ่มให้ได้รับอาหารทดลองที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหาร 5 ระดับ คือ 0, 1, 2, 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ตามลำดับ โดยลูกไก่เนื้อทุกตัวจะได้รับอาหารและน้ำดื่มอย่างเต็มที่ และได้รับวัคซีนตามโปรแกรมการเลี้ยง ทำการบันทึกข้อมูลอาหารที่ให้และอาหารที่เหลือทุกวันเพื่อคำนวณหาปริมาณการกินได้ต่อวัน ทำการชั่งน้ำหนักตัวลูกไก่เนื้อ ณ วันเริ่มทดลองและทุกๆ สัปดาห์จนจบระยะเวลาการทดลองเพื่อคำนวณหาอัตราการเจริญเติบโตในแต่ละสัปดาห์และการเจริญเติบโตตลอดระยะเวลาการทดลอง รวมถึงอัตราการแลกเนื้อและต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทำการเก็บข้อมูลการย่อยได้ไก่เนื้อในสัปดาห์ที่ 4 และ 5 ของการทดลอง โดยให้ไก่เนื้อได้รับอาหารที่ผสมโครมิกซ์ออกไซด์ (Cr_2O_3) 0.3 เปอร์เซ็นต์ จากนั้นทำการเก็บมูลแล้ววิเคราะห์หา

ปริมาณโครมิกซ์ออกไซด์และองค์ประกอบโภชนาอื่นๆ เพื่อนำไปคำนวณหาสัมประสิทธิ์การย่อยได้ตามวิธีการของ Schnieder and Flatt (1975) ข้อมูลที่ได้นำมา

วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนและเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองโดยใช้โปรแกรมทางสถิติที่อ้างโดย (มนชัย, 2537)

Table 1 Feed ingredient and cost of experimental diet

Ingredient (kg)	Level of wampee seed powder				
	0	1	2	4	6
Soybean meal (44%)	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0
Corn meal	45.0	44.0	43.0	41.0	39.0
Wampee seed powder	0.00	1.00	2.00	4.00	6.00
Fish meal (60%)	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Brocken rice	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50
Rice bran fine	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Molasses	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Palm oil	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50
Dicalcium phosphate (P21)	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Sodium chloride	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Premixed	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
DL-methionine	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Total	100	100	100	100	100
Crude protein (%)	22.0	22.0	22.0	22.0	22.0
Metabolizable energy (Kcal/kg)	3,090	3,080	3,080	3,060	3,050
Cost (baht/kg)	16.7	16.6	16.5	16.3	16.1

Table 2 Chemical composition of experimental diet

Items	Level of wampee seed powder (%)					Wampee seed powder	Corn meal
	0	1	2	4	6		
moisture, %	9.40	9.75	9.01	8.92	9.03	10.4	6.43
-----DM%-----							
Crude protein, %	22.6	22.6	22.7	22.7	22.7	9.60	7.98
Ether extract, %	6.80	6.70	6.60	6.60	6.50	1.56	4.33
Crude fiber, %	6.20	6.20	6.10	5.90	5.80	2.56	6.54
Ash, %	5.70	5.70	5.70	5.70	5.60	3.50	2.88

ผลการศึกษา

จากผลการทดลอง พบว่า ลูกไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 0, 1, 2, 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์มีน้ำหนักเมื่ออายุ 5 สัปดาห์เฉลี่ย 1759.9, 1820.9, 1771.3, 1688.8 และ 1581.8 กรัม ตามลำดับ และมีอัตราการเจริญเติบโตต่อวันเฉลี่ย 49.1, 50.8, 49.4, 47.0 และ 44.0 กรัมต่อวัน ตามลำดับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.03$) ปริมาณการกินได้ต่อวันในหน่วยวัตถุดิบของไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารทั้ง 5 สูตรมีค่าแตกต่างกันทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93.0, 92.4, 92.2, 87.4 และ 88.4 กรัม ตามลำดับ อัตราการแลกเนื้อของไก่เนื้อที่มีค่าลด

ลงเมื่อเมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหาร ($P < 0.05$) โดยมีค่าเฉลี่ยอัตราการแลกเนื้อของไก่เนื้อที่ได้รับอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารที่ระดับ 1 เปอร์เซ็นต์มีค่าลดลง แต่ที่ระดับการใช้ที่ 0, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ไม่แตกต่างกันและที่ระดับการใช้ 6 เปอร์เซ็นต์มีค่าสูงขึ้น ($P < 0.05$) (Table 3) ส่วนต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวมีค่าลดลงเมื่อไก่เนื้อที่ได้รับอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารที่ระดับ 1, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) (Table 3) สัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุดิบโปรตีน ไขมัน เยื่อใยและเถ้าในไก่เนื้อที่ได้รับอาหารทั้ง 5 สูตรมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) (Table 4)

Table 3 Effects of wampee seed powder on intake and growth performance of broiler chicken.

items	Level of wampee seed powder (%)					p-value
	0	1	2	4	6	
Initial weight (g)	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	-
Final weight (g)	1759.9	1820.9	1771.3	1688.8	1581.8	-
Body weight gain (g)	1716.9 ^{ab}	1777.9 ^a	1728.3 ^{ab}	1645.8 ^b	1538.8 ^c	0.03
Average daily gain, ADG (g/d)	49.1 ^{ab}	50.8 ^a	49.4 ^{ab}	47.0 ^b	44.0 ^c	0.03
Dry mater intake (g/day)	93.0 ^a	92.4 ^a	92.2 ^a	87.4 ^b	88.4 ^b	0.01
Feed conversion ratio, FCR	1.90 ^b	1.82 ^c	1.87 ^{bc}	1.86 ^{bc}	2.01 ^a	0.02
Feed cost per kilogram gain						
Bath per Kg	35.1 ^a	33.5 ^b	33.8 ^b	33.3 ^b	35.6 ^a	0.02

^{abc} Mean in the same row with different superscript differ ($P < 0.05$)

Table 4 Effects of wampee seed powder on digestibility of broiler chickens

items	Level of wampee seed powder (%)					p-value
	0	1	2	4	6	
Dry matter	75.0	76.6	74.8	74.2	75.7	0.87
Crude protein	75.9	75.6	73.9	74.8	74.0	0.56
Ether extract	88.5	90.7	89.6	89.4	92.0	0.42
Crude fiber	28.6	31.7	29.8	26.4	29.0	0.61
Ash	27.8	29.4	28.1	26.8	28.4	0.14

^{abc} Mean in the same row with different superscript differ ($P < 0.05$)

วิจารณ์

ปริมาณการกินได้ การเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวและอัตราการเจริญเติบโตต่อวัน

จากผลการทดลองครั้งนี้พบว่า การใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารสำหรับไก่เนื้อที่ระดับ 0-2 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร ไม่มีผลต่อปริมาณการกินได้ แต่ที่ระดับการใช้ที่ 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร มีผลทำให้ปริมาณการกินได้ลดลงใกล้เคียงกับผลการทดลองของ ญูเบศรี และคณะ (2557) ที่รายงานว่าการใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารที่ระดับสูงกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารมีผลทำให้ปริมาณการกินได้ของไก่กระທงลดลงทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมล็ดมะไฟจีนผงมีกลิ่นเหม็นและมีรสฝาดดังนั้นเมื่อใส่ในอาหารในปริมาณสูงจึงกระทบกับความสามารถในการกินได้ที่ลดลง ขณะที่น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นและอัตราการเจริญเติบโตต่อวันมีแนวโน้มสูงขึ้นในไก่กระທงที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหาร 1 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ระดับการใช้ที่ 0 และ 2 เปอร์เซ็นต์มีค่าไม่แตกต่างกันและมีค่าลดลงเมื่อใช้ที่ระดับ 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร แสดงให้เห็นว่าการใช้เมล็ดมะไฟจีนในสูตรอาหารที่ระดับที่ 1 เปอร์เซ็นต์ มีแนวโน้มส่งผลให้การเติบโตของไก่กระທงดีขึ้นซึ่งผลดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากการที่เมล็ดมะไฟจีนมีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรที่มีสารประกอบกลุ่มน้ำมันหอมระเหยเช่นเดียวกับสารที่อยู่ในส้ม มะนาว มะกรูด สะระแหน่ ขมิ้นและไพล เช่น กลุ่มของสารลิโมนีน (Limonene) และ ฟีลแลนดรีน (Phellandrene) เมื่อนำเมล็ดมะไฟจีนผงมาใช้ในสูตรอาหารสำหรับเลี้ยงไก่เนื้อจึงให้ผลใกล้เคียงกับการทดลองใช้สมุนไพรในกลุ่มเดียวกันนี้ กล่าวคือ มีผลทำให้สมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่เนื้อดีขึ้น ดังรายงานของ Ocak et al. (2008) รายงานว่า การใช้สมุนไพรใบสะระแหน่ผงเสริมในสูตรอาหาร ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของไก่กระທงสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเสริม เช่นเดียวกับ Durrani et al. (2006) รายงานว่า การเสริมขมิ้นผงในสูตรอาหารไก่กระທงที่ระดับ 0.5 % ส่งผลให้สมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่

กระທงสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเสริม ส่วนการใช้เมล็ดมะไฟจีนในสูตรอาหารที่ระดับที่ 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ มีการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวและอัตราการเจริญเติบโตต่อวันลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงนั้นสอดคล้องกับผลการทดลองในส่วนของปริมาณการกินได้ที่พบว่าการใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารที่ระดับที่ 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ส่งผลให้ปริมาณการกินได้ลดลงจึงส่งผลให้การเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวและอัตราการเจริญเติบโตลดลงตามไปด้วย

อัตราการแลกเนื้อ ต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวและประสิทธิภาพการย่อยได้ของอาหาร

อัตราการแลกเนื้อของไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 1 เปอร์เซ็นต์มีค่าลดลงส่วนที่ระดับการใช้ที่ 0, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารมีค่าไม่แตกต่างกัน ขณะที่ระดับการใช้ที่ 6 เปอร์เซ็นต์มีอัตราการแลกเนื้อสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการทดลองในครั้งนี้ที่พบว่า ไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์มีปริมาณการกินได้ที่ไม่แตกต่างกัน แต่ที่ระดับการใช้ที่ 1 เปอร์เซ็นต์มีอัตราการเจริญเติบโตที่สูงขึ้นส่งผลให้อัตราการแลกเนื้อลดลง ส่วนในกลุ่มที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ 6 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารถึงแม้ปริมาณการกินได้จะลดลงแต่มีอัตราการเจริญเติบโตที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่นมากจึงส่งผลให้อัตราการแลกเนื้อสูงตามไปด้วย ส่วนต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวพบว่ามีค่าลดลงในไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 1, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการแลกเนื้อที่พบว่าอัตราการแลกเนื้อของไก่เนื้อที่ได้รับสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 1, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์มีค่าลดลงประกอบกับต้นทุนค่าอาหารในสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับสูงขึ้นไปจะมีค่าลดลงเมื่อนำมาคำนวณต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวจึงทำให้มีต้นทุนที่ถูกลง ขณะที่ในสูตรอาหารที่ใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารที่ระดับที่ 6 เปอร์เซ็นต์ ถึงแม้

จะมีต้นทุนค่าอาหารที่ต่ำกว่าอาหารสูตรอื่นแต่มีอัตราการแลกเนื้อที่สูง เมื่อนำมาคำนวณต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัวจึงมีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น อย่างไรก็ตามงานทดลองนี้พบว่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุดิบโปรตีน ไขมัน เยื่อใยและเถ้าในไก่เนื้อที่ได้รับอาหารทั้ง 5 สูตร มีค่าไม่แตกต่างกัน

สรุป

การใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับที่ 1 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารมีแนวโน้มส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัว และอัตราการเจริญเติบโตที่สูงขึ้นแต่หากใช้สูงกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารจะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัว และอัตราการเจริญเติบโตที่ลดลง ปริมาณการกินได้มีค่าลดลงเมื่อใช้เมล็ดมะไฟจีนผงมากกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหาร และการใช้เมล็ดมะไฟจีนผงที่ระดับ 1-4 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารทำให้อัตราการแลกเนื้อ และต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวมีค่าลดลง

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณศูนย์ฝึกงานสาขาวิชาสัตวศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ที่เอื้อเฟื้อสถานที่และสัตว์ทดลอง และขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ที่อนุเคราะห์งบประมาณการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- มนต์ชัย ดวงจินดา. 2537. การใช้โปรแกรม SAS เพื่อการวิเคราะห์งานวิจัยทางสัตว์. ภาควิชาสัตวศาสตร์. คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ภูเบศร์ งานนันทไชย, บดินทร์ พรมตอง และเสกสรร สุภัส. 2557. ผลของการใช้เมล็ดมะไฟจีนผงในสูตรอาหารต่อปริมาณการกินได้ สมรรถนะการเจริญเติบโตและคุณภาพซากไก่กระທ. ปัญหาพิเศษระดับปริญญาตรี. สาขาสัตวศาสตร์. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, น่าน.
- เยาวมาลย์ คำเจริญ. 2547. ยุคใหม่ของตัวอย่างในการเสริมยาสมุนไพรเป็นวัตถุดิบในอาหารสัตว์ในการผลิตสัตว์. การประชุมวิชาการเรื่อง สมุนไพรไทย : โอกาสและทางเลือกใหม่ของอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์ ครั้งที่ 2 โรงแรมสยาม ซิตี้ กรุงเทพฯ. 15-16 มกราคม 2547.
- วุฒิกกร สระแก้ว. 2557. ผลของการเสริมสิ่งเหลือทิ้งจากโรงงานแปรรูปสมุนไพรมะไฟจีนในอาหารต่อสมรรถนะการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการย่อยอาหาร นิเวศวิทยาของจุลินทรีย์และสิ่งแวดล้อมวิทยาของลำไส้เล็กในลูกสุกรหย่านม. รายงานความก้าวหน้าวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, น่าน.
- Durrani, F. R., M. Ismail, A. Sultan, S. M. Suhail, N. Chand, and Z. Durrani. 2006. Effect of different levels of feed added Turmeric (*Curcuma longa*) on the performance of broiler chicks. Journal of Agricultural and Biological Science. 1: 9-11.
- Ocak, N., G. Erener, F. Burak Ak, M. Sungu, A. Altop, and A. Ozmen. 2008. Performance of broilers fed diets supplemented with dry peppermint (*Mentha piperita* L.) or thyme (*Thymus vulgaris* L.) leaves as growth promoter source. Journal animal science. 53: 169-175.
- Pratheung C. 2006. Volatile components of the leaves, fruits and seeds of wampee [*Clausena lansium* (Lour.) Skeels]. Journal natural science. 39: 411-416.
- Schnieder, B.H., and W.P. Flatt. 1975. The Evaluation of Feed through Digestibility Experiment. The Univ. of Georgia Press, Athens, Georgia.